

Nr 15.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående rätt till pension för extra provinsialläkaren i Fässbergs distrikt Knut Arkadius Belfrage; given Stockholms slott den 14 januari 1918.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att extra provinsialläkaren i Fässbergs distrikt Knut Arkadius Belfrage må, därest han före den 1 augusti 1918 till vederbörande ingivit ansökning om avsked från sin nämnda befattning, äga att från och med månaden näst efter den, under vilken avsked blivit honom beviljat, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 1,500 kronor att av det å tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslag för gäldande av statens andel i kostnaden för pensionering av extra provinsialläkare utbetalas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 30 december 1911 angående rätt till pension för vissa extra provinsialläkare, som icke äro delägare i extra provinsialläkarnas pensionskassa.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Schotte.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14
januari 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Schotte anförde:

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 29 juni 1917 till civildepartementet ingiven skrift har extra provinsialläkaren i Fässbergs distrikt Knut Arkadius Belfrage anhållit att vid avskedstagandet från extra provinsialläkartjänsten bliva delaktig av pension jämlikt kungörelsen den 30 december 1911 angående rätt till pension för vissa extra provinsialläkare, som icke äro delägare i extra provinsialläkarnas pensionskassa.

Enligt åberopade kungörelsen är extra provinsialläkare, vilkens levnadsålder vid 1912 års ingång, då nämnda pensionskassa trädde i verksamhet, översteg 45 år och som icke blivit delägare i kassan samt omedelbart vid uppnådda 65 år avgår från sin tjänst, berättigad att vid avskedstagandet erhålla en årlig pension av statsmedel till belopp av 1,500 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Belfrage är född den 7 oktober 1851 och allt sedan den 1 oktober 1884 tjänstgjort som distriktsläkare eller extra provinsialläkare i Fässbergs distrikt samt att han, enligt vad medicinalstyrelsen meddelat, icke blivit delaktig i extra provinsialläkarnas pensionskassa. Emellertid har icke Belfrage, som den 7 oktober 1916 uppnådde en ålder av 65 år, jämlikt berörda kungörelse omedelbart vid uppnåendet av sagda ålder avgått från sin tjänst. Orsaken härtill är, enligt vad Belfrage i sin ansökning meddelat, att han, som visserligen alltid haft för avsikt att avgå från tjänsten vid uppnådda 65 år, icke trott, att detta behövde äga rum samma dag, han fyllde 65 år. Först genom påpekande från annat håll hade han nämligen erhållit kännedom om, att han bort omedelbart vid nämnda ålder avgå från tjänsten.

Medicinalstyrelsen har, till följd av remiss, den 27 juli 1917 avgivit utlåtande i ärendet och därvid, efter att till en början hava erinrat, att Belfrage anhållit om pension, först sedan omkring nio månader förflutit efter det han uppnått 65 års ålder, anført, att styrelsen ej kunnat undgå att beakta såväl det författningsstridiga i detta förfarande som ock de betänkliga följder, som skulle uppkomma, därest tjänsteläkarna försummade att i stadgad tid avgå från sina befattningar. Härav skulle, bland annat, förorsakas en ur många synpunkter synnerligen skadlig stagnation, i det yngre läkarkrafter förhindrades att i rätt tid efterträda de gamla. På grund härav har styrelsen ställt sig tveksam beträffande Belfrages ifrågasvarande ansökning. Med hänsyn till Belfrages långvariga oavbrutna tjänstgöring i Fässbergs distrikt har styrelsen emellertid icke velat underlåta att tillstyrka ansökningen. Styrelsen har för den skull hemställt, att Kungl. Maj:t måtte avlåta proposition till riksdagen därom, att Belfrage, utan hinder av att han icke å den i förberörda kungörelse för pensions erhållande stadgade tid avgått från sin tjänst, finge från och med den dag, Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,500 kronor.

Medicinalstyrelsen.

Statskontoret har i infortrat utlåtande den 14 augusti 1917 framhållit, att, då statsverket icke tillskyndats någon förlust genom att Belfrage försummat att vid den i berörda kungörelse föreskrivna tidpunkt ingiva ansökning om avsked, statskontoret ansåge nämnda omständighet icke behöva utgöra ett ovillkorligt hinder för beviljande av den begärda pensionen. Med hänsyn till vad i ansökningen anförts, har statskontoret därför hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förklara Belfrage, under förutsättning att han omedelbart ingåve sin avskedsansök-

Statskontoret.

ning, berättigad att från och med månaden näst efter den, varunder han erhöle avsked, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 1,500 kronor att utgå enligt bestämmelserna i omnämnda kungörelse och av statskontoret utbetalas från tionde huvudtitelns förslagsanslag till gäldande av statens andel i kostnaden för pensionering av extra provinsialläkare.

Departements-
chefen.

Enligt vad handlingarna utvisa, har Belfrage, som den 7 oktober 1916 fyllde 65 år, underlåtit att jämlikt återropade kungörelse omedelbart vid nämnda levnadsålder avgå från sin tjänst. Han kan därför icke anses vara utan vidare berättigad att erhålla den pension, som enligt samma kungörelse eljest står äldre extra provinsialläkare till buds. Utöver det hinder, som sålunda ur formell synpunkt möter häremot, har medicinalstyrelsen gjort gällande, att betänkliga följder i befordringshänseende kunna uppkomma, därest tjänsteläkarna försumma att i stadgad tid avgå från sina befattningar. Emellertid lärer ett försummande, sådant som det nu förevarande, böra räknas till undantagen, och någon nämnvärd inverkan beträffande de yngre läkarnas befordran torde därav icke förorsakats, särskilt då, såsom känt är, läkarbrist för närvarande är rådande inom landet och det i ett flertal fall visat sig rent av omöjligt att få extra provinsialläkartjänster besatta. I detta sammanhang må ock framhållas, att Belfrages avgång från tjänsten, enligt vad i ansökningen göres gällande, synes hava fördröjts på vederbörandes i orten önskan. På grund härav och då, såsom statskontoret erinrat, statsverket icke tillskyndats någon förlust genom Belfrages försummelse att omedelbart vid uppnådda 65 år avgå från tjänsten, anser jag denna omständighet icke böra utgöra hinder för honom att komma i åtnjutande av den begärda pensionen. Då de i förenämnda kungörelse stadgade villkor för pensions erhållande blivit av riksdagen fastställda, bör emellertid riksdagens medgivande i frågan inhämtas.

Såsom villkor för pensionens erhållande torde lämpligen böra föreskrivas, att Belfrage före den 1 augusti 1918 skall till vederbörande hava ingivit ansökning om avsked från tjänsten.

Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att extra provinsialläkaren i Fässbergs distrikt Knut Arkadius Belfrage må, därest han före den 1 augusti 1918 till vederbörande ingivit ansökning om avsked från sin nämnda befattning, äga att från och med måna-

den näst efter den, under vilken avsked blivit honom beviljat, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 1,500 kronor att av det å tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslag för gäldande av statens andel i kostnaden för pensionering av extra provinsialläkare utbetalas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 30 december 1911 angående rätt till pension för vissa extra provinsialläkare, som icke äro delägare i extra provinsialläkarnas pensionskassa.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle till riksdagen avlåtas.

Ur protokollet:

Fredric Hawerman.
